

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. február 7.
(OR. en)

10738/1/23
REV 1

Intézményközi referenciaszám:
2023/0235(NLE)

FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216

JAVASLAT

Biz. dok. sz.:	COM(2023) 397 final/2
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió és az Albán Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által az Albán Köztársaság területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2023) 397 final/2.

Melléklet: COM(2023) 397 final/2

Brüsszel, 2024.2.7.
COM(2023) 397 final/2

2023/0235 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2023)397 final of 07.07.2023

Concerns all language versions

Addition of the reference to the Staff Working Document SWD(2024)20 linked to the
Proposal

The text shall read as follows

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió és az Albán Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi
Ügynökség által az Albán Köztársaság területén végzett műveleti tevékenységekről szóló
megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről**

{SWD(2024) 20 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) egyik feladata az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet ((EU) 2019/1896 rendelet) (a továbbiakban: a rendelet) hatálya alá tartozó területeken való együttműködés a harmadik országokkal, „többek között határigazgatási csapatok harmadik országokban történő lehetséges operatív telepítése révén”¹. Az Ügynökség – az Európai Határ- és Parti Őrség részeként – biztosítja az európai integrált határigazgatást², amelynek egyik eleme a rendelet hatálya alá tartozó területeken való együttműködés a harmadik országokkal, különös figyelmet fordítva a szomszédos harmadik országokra és az irreguláris migráció származási vagy tranzitországaira³. Az Ügynökség a feladatai ellátásához szükséges mértékben együttműködhet a rendelet hatálya alá tartozó ügyekben illetékes harmadik országbeli hatóságokkal⁴, és az európai integrált határigazgatással kapcsolatos intézkedéseket hajthat végre egy harmadik ország területén az adott harmadik ország beleegyezésével.

A rendelet 73. cikkének (3) bekezdése szerint az Uniónak jogállásról szóló megállapodást kell kötnie a harmadik országgal, amennyiben szükség van az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatának keretébe tartozó határigazgatási csapatok bevetésére az adott harmadik országban, ahol a csapatok tagjai végrehajtási hatásköröket fognak gyakorolni. Az ilyen jogállásról szóló megállapodásnak a Bizottság által az említett rendelet 76. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint kidolgozott mintán kell alapulnia. A Bizottság 2021. december 21-én elfogadta a megállapodásmintát⁵.

Az Albán Köztársaság a nyugat-balkáni migrációs útvonalon fekszik, amelyen sok irreguláris migráns érkezik az Európai Unióba mind szárazföldi úton, mind az Adriai-tengeren keresztül. 2022-ben az Ügynökség több mint 144 000 szabálytalan határátlépést és határátlépési kísérletet regisztrált az Európai Unió nyugat-balkáni útvonalon húzódó külső határain. Az irreguláris migránsok az embercsempészésben részt vevő bűnszervezetek célpontjai, és nagymértékben ki vannak téve az emberi jogi visszaélések kockázatának. Az irregulárisan érkezők és a menedékjog iránti kérelmek nagy száma továbbá jelentős nyomást gyakorol néhány európai uniós tagállamra, és ebből adódóan uniós szinten közös, összehangolt fellépésre van szükség.

Albánia volt az első olyan ország, amely jogállásról szóló megállapodást kötött az Európai Unióval. Ezt a megállapodást az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló korábbi rendelet

¹ Az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló, 2019. november 13-i (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet 10. cikke (1) bekezdésének u) pontja.

² Az (EU) 2019/1896 rendelet 71. cikkének (1) bekezdése.

³ Az (EU) 2019/1896 rendelet 3. cikkének g) pontja.

⁴ Az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikkének (1) bekezdése.

⁵ A Bizottság közleménye – Az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. november 13-i (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendeletben említett, jogállásról szóló megállapodásminta, COM(2021) 829.

((EU) 2016/1624 rendelet⁶) alapján 2018 októberében írták alá, és az 2019. május 1-jén lépett hatályba⁷.

A jogállásról szóló megállapodás alapján végrehajtott közös műveletek azonban Albánia Európai Unióval közös szárazföldi határait és az Adriai-tenger egyes részeire korlátozódnak. E korlátozott keretek között eljárva a Frontex két közös műveletet indított Albániában: a Joint Operation Albania Land elnevezésű műveletet Albánia Görögországgal közös szárazföldi határán (2019. május 22-én), és a Joint Operation Albania Sea nevű műveletet Albánia tengeri határán (2021. március 24-én). Jelenleg mintegy 150 Frontex-tisztviselő vesz részt ezekben a közös műveletekben, amelyek az irreguláris migráció visszaszorítása és a határokon átnyúló bűncselekmények elleni küzdelem révén javították a határellenőrzést.

A jogállásról szóló megállapodások hatályát kiterjesztő (EU) 2019/1896 rendelet hatálybalépését követően a Bizottság 2022. november 18-án felhatalmazást kapott a Tanácstól arra, hogy tárgyalásokat kezdjen az Albán Köztársasággal, valamint Montenegróval, Szerbiával és Bosznia-Hercegovinával az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által ezen új rendelet alapján az említett országokban végrehajtandó műveleti tevékenységekről szóló megállapodásról. A Bizottság 2022. november 30-án nyitó értekezletet szervezett a fent említett négy országgal, ahol ismertették a jogállásról szóló megállapodás mintájának főbb újításait. Az Európai Bizottság az Európai Unió nevében 2023. február 22-én és 23-án Tiranában hivatalos tárgyalásokat folytatott az Albán Köztársasággal a megállapodásról. A Bizottság úgy véli, hogy a Tanács tárgyalási irányelveiben rögzített célkitűzések megvalósultak, és a megállapodás elfogadható az Unió számára.

A tanácsi határozatra irányuló csatolt javaslat az Európai Unió és az Albán Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által az Albán Köztársaság területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodás megkötésére vonatkozó jogi eszköznek minősül.

A schengeni társult országok helyzete

Ez a javaslat a külső határok igazgatásának területére vonatkozó schengeni vívmányokra épül. Mindazonáltal az Unió nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy olyan, jogállásról szóló megállapodást kössön Albániával, amely jogilag kötelező Norvégiára, Izlandra, Svájcra vagy Liechtensteinre nézve. Annak biztosítása érdekében, hogy az ezen országok által az Albán Köztársaságba küldött határőrök és más releváns szakemberek a jogállásról szóló jövőbeli megállapodásban előírtakkal azonos jogállással rendelkezzenek, a jogállásról szóló megállapodáshoz csatolt együttes nyilatkozatokba bele kell foglalni, hogy kívánatos hasonló megállapodásokat kötni az Albán Köztársaság és a szóban forgó egyes társult országok között.

Ez a határozat a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal⁸ összhangban nem vesz részt; ennél fogva Írország nem vesz részt e határozat elfogadásában, az rá nézve nem kötelező

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1624 rendelete (2016. szeptember 14.) az Európai Határ- és Parti Őrségről és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 863/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2007/2004/EK tanácsi rendelet és a 2005/267/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 251., 2016.9.16., 1. o.).

⁷ HL L 46., 2019.2.18., 3. o.

⁸ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

és nem alkalmazandó. Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az Albán Köztársaság területén végzett ellenőrzés megerősítése pozitív hatással lesz mind az Unió külső határainak, mind az Albán Köztársaság határainak igazgatására. A jogállásról szóló megállapodás megkötése beágyazódna az Európai Uniónak az Albán Köztársasággal kötött stabilizációs és társulási megállapodásában⁹ meghatározott tágabb együttműködési célkitűzésekbe és prioritásokba.

A jogállásról szóló megállapodás megkötése támogathatja az Európai Unió arra irányuló szélesebb körű erőfeszítéseit és kötelezettségvállalásait is, hogy továbbfejlessze az együttműködést és a képességeit¹⁰ a válságkezeléshez való hozzájárulás, valamint az Unió és az Albán Köztársaság közötti kül- és biztonságpolitikai konvergencia előmozdítása érdekében.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

E javaslat jogalapja az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének b) és d) pontja, valamint 79. cikke (2) bekezdésének c) pontja, összefüggésben az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdésének a) pontjával.

Az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikkének (3) bekezdése egyértelműen rendelkezik az Európai Uniónak a jogállásról szóló megállapodás megkötésére vonatkozó hatásköréről, mivel kimondja, hogy „az Uniónak [...] jogállásról szóló megállapodást kell kötnie a harmadik országgal, amennyiben szükség van a készenléti alakulat keretébe tartozó határigazgatási csapatok bevetésére az adott harmadik országban, ahol a csapatok tagjai végrehajtási hatásköröket fognak gyakorolni”.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkének (2) bekezdése szerint az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik nemzetközi megállapodás megkötésére, ha annak megkötését valamely uniós jogalkotási aktus írja elő. Az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy „az Uniónak [...] jogállásról szóló megállapodást kell kötnie a harmadik országgal”. Következésképpen az Albán Köztársasággal aláírandó és megkötendő megállapodás az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik. Az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikkének (3) bekezdésével összhangban a jogállásról szóló javasolt megállapodás a Bizottság által 2021 decemberében elfogadott megállapodásmintán¹¹ alapul, és figyelembe veszi az Albán Köztársasággal kötött, jogállásról szóló meglévő megállapodás¹² korábban elfogadott rendelkezéseit.

⁹ HL L 108., 2010.4.29., 3. o.

¹⁰ Idetartozik például a képzés, a helyzetismeret, a felszereltség, a reagálási képesség, a személyzet bevetése stb.

¹¹ COM(2021) 829 közlemény.

¹² [EUR-Lex - 22019A0218\(01\) - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Szubszidiaritás és arányosság**

A közös megközelítés szükségessége

A jogállásról szóló megállapodás lehetővé fogja tenni, hogy az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség európai határ- és partvédelmi csapatokat vessen be az Albán Köztársaságban, kihasználva az (EU) 2019/1896 rendelet által kínált valamennyi lehetőséget. Ilyen eszköz hiányában, az Albán Köztársasággal kötött hatályos jogállásról szóló megállapodás nagyon korlátozott földrajzi hatályán kívül csak a tagállamok által kétoldalú megállapodások keretében végrehajtott bevetések révén lehetséges az európai integrált határigazgatás továbbfejlesztése és végrehajtása, valamint az Albán Köztársaság támogatása a területén áthaladni kívánó migránsok jelentős számának kezelésében. Ezért az Albán Köztársaság határainak megfelelőbb igazgatásához közös megközelítésre van szükség.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

Mivel új megállapodásról van szó, nem volt lehetőség meglévő eszközökre vonatkozó értékelés vagy célravezetőségi vizsgálat elvégzésére. A jogállásról szóló megállapodásra vonatkozó tárgyaláshoz nincs szükség hatásvizsgálatra.

- **Alapjogok**

Az (EU) 2019/1896 rendelet (88) preambulumbekkezdésével összhangban a Bizottság értékelni fogja a jogállásról szóló megállapodás által lefedett területekkel kapcsolatosan az alapvető jogok helyzetét az Albán Köztársaságban, és erről tájékoztatja az Európai Parlamentet.

A tervezett megállapodás az alapvető jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos gyakorlati intézkedéseket tartalmaz, és biztosítania kell az alapvető jogok maradéktalan tiszteletben tartását a megállapodás alapján szervezett tevékenységek során. A megállapodás az (EU) 2019/1896 rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban független és hatékony panaszkezelési mechanizmust irányoz elő az alapvető jogok tiszteletben tartásának nyomon követése és biztosítása érdekében a megállapodás alapján szervezett valamennyi tevékenység során.

- **Adatvédelem**

A jogállásról szóló megállapodás adattovábbításra vonatkozó rendelkezéseiről egyeztetni kell az európai adatvédelmi biztossal, amennyiben e rendelkezések lényegesen eltérnek a jogállásról szóló megállapodásmintától.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A jogállásról szóló megállapodásnak önmagában véve semmilyen pénzügyi vonzata nincs. A határvédelmi csapatok műveleti terv alapján történő tényleges telepítésével járó kiadások az Ügynökség költségvetését terhelik. A jogállásról szóló megállapodás szerinti jövőbeli műveleteket az Ügynökség saját forrásaiból finanszírozzák, az Unió éves költségvetési ciklusában előírtak szerint.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek nyújtott uniós hozzájárulás a többéves pénzügyi keretről szóló megállapodáshoz fűzött tanácsi következtetéseknek megfelelően már jelenleg is az uniós költségvetés részét képezi.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság gondoskodik a jogállásról szóló megállapodás végrehajtásának megfelelő nyomon követéséről.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA**az Európai Unió és az Albán Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által az Albán Köztársaság területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének b) és d) pontjára és 79. cikke (2) bekezdésének c) pontjára, összefüggésben annak 218. cikke (6) bekezdésének a) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére¹³,

mivel:

- (1) A Tanács [...] (EU) 2023/XXX határozatával összhangban [...] [...] -án/-én aláírták az Európai Unió és az Albán Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által az Albán Köztársaság területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás), figyelemmel annak későbbi időpontban történő megkötésére.
- (2) Az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁴ 73. cikkének (3) bekezdése értelmében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikke alapján az Uniónak jogállásról szóló megállapodást kell kötnie valamely harmadik országgal, amennyiben szükség van a készenléti alakulat keretébe tartozó határigazgatási csapatok bevetésére az adott harmadik országban, ahol a csapatok tagjai végrehajtási hatásköröket fognak gyakorolni.
- (3) Ez a határozat a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal¹⁵ összhangban nem vesz részt; ennél fogva Írország nem vesz részt e határozat elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (4) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv¹⁶ 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e határozat a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e határozatról szóló

¹³ HL C [...], [...], [...] o.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

¹⁵ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

¹⁶ A Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv (HL C 326., 2012.10.26., 299. o.).

tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.

(5) A megállapodást az Unió nevében jóvá kell hagyni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió és az Albán Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által az Albán Köztársaságban végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) a Tanács az Unió nevében jóváhagyja¹⁷.

2. cikk

A megállapodás 22. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint az Unió nevében a Bizottság értesíti az Albán Köztársaságot, annak kifejezésére, hogy az Unió a megállapodást magára nézve jogilag kötelező erejűnek ismeri el.

3. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba¹⁸.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

¹⁷ A megállapodás szövege a HL L... oldalán került kihirdetésre.

¹⁸ A megállapodás hatálybalépésének időpontját a Tanács Főtitkársága közlést teszi az Európai Unió Hivatalos Lapjában.